

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiantur ...

Continens Librum Quartum & Quintum Decretalium

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

Titulus III. De simonia & ne aliquid pro spiritualibus exigatur aut promittatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61572)

mnes calumniati extra ordinem pro quali-
 tate admitti plestuntur. *l. 1. & in privatis ff. ad Turpill.* Accusator præsumitur calumnia-
 ri, qui non probavit quod objecit, *c. qui non probaverit 2. quest. 3. gloss. in c. cum dilectus in verb. calumniandi & ibi Pan. ponit casus excep-
 tos in quibus non præsumitur calumnia hoc tit. & ibi Io. de Anan. num. 9. & Can.* Quo-
 tienscunque ab accusatore multa crimina
 objiciuntur, & unum ex his, de quo prius e-
 gerit, probare non valuerit, ad cætera jam
 non admittitur, *c. placuit 3. quest. 10. & ibi
 7 gloss. mag.* Prævaricator † sive in privato
 sive in Iudicio publico extraordinaria pœna
 punitur arbitrio Iudicis, *l. 1. in fin. & l. 2. ff. de prævaricat.* & postea ex lege non accusat,
l. accusator ff. de prævaricat. In criminibus
 quæ extra ordinem objiciuntur, eadem pœ-
 na afficitur, qua teneretur, si ipse in legem
 commisisset, qua reus propter prævarica-
 tionem absolutus est, *l. pen. ff. de prævaricat.*
 8 Tergiverfator † mulctatur quarta omnium
 bonorum parte, & infamia, & incidit in Se-
 natufconsultum Turpilianum, dictum est su-
 pra tit. de accus. §. proceditur in accusatione.
 9 Denuncians † quoq; si non probavit quod
 intendit, præsumitur calumniari, *Pan. in c. fin. num. 5. & ibi Io. de Anan. num. 19. hoc tit. & Can.* & sive egerit ad pœnam sive ad pœ-
 nitentiam suspenditur ab officio & benefi-
 cio, donec purgaverit suam innocentiam,
 quod non calumniandi animo ad hujusmo-
 di crimina proponenda accessit, ut cæteri
 similipœna perterriti, ad infamiam aliorum
 non facile prosiliant, *c. fin. hoc tit. c. homici-
 dium de poenit. dist. 1. c. deteriores & c. ex me-
 rito 6. quest. 1. c. 1. 2. 5. quest. 1. sed non est
 præsumptio juris & de jure, imo admittit
 probationem innocentiae, Pan. in c. fin. num.
 6. hoc tit. quia potest ex causa calumnia ex-
 cufari, ejusque rei inquisitio arbitrio cogno-*

scentis committitur: qui reo absoluto de
 accusatoris, & denunciatoris incipit consi-
 lio quærere, qua mente ductus ad delatio-
 nem criminis accessit, *l. 1. ff. ad sen. C. Tur-
 pil. c. si. hoc. tit.* In inquisitione † non est
 10 statuta pœna ordinaria inquisitori non pro-
 banti, ideo in arbitrio Iudicis relinquitur, *c. de causis de off. deleg. gloss. 1. in c. calumniator
 2. quest. 3. & ibi.* De calumnia † punitur
 11 quibus tribus modis, 1. Ex officio Iudicis mer-
 cenario, & tunc vel pœna debet inseri in
 ipsa sententia *l. 1. C. de calum.* vel sufficit pro-
 nunciari per Iudicem quod fuerit calu-
 mniatus, quamvis nihil subjecerit de pœna,
l. 1. ff. ad S. C. Turpil. quia pœna legis autho-
 ritati reservatur, aut suppleri potest per il-
 lam diem qua accusato data fuit absolutio-
 ria, quia tanto tempore durat Iudicis officii-
 um in accessoriis, cum appellationibus de ap-
 pella. ni 6. *l. Paulus ff. de re jud. 2.* Ex officio
 Iudicis nobili, etiam longo tempore post
 sententiam, ex quo enim commisit deli-
 ctum in præsentia Iudicis, potest iudex ex
 officio suo nobili postea inquirere & puni-
 re, *c. 1. & ibi Pan. in 3. not. hoc tit. l. 1. in
 princ. vers. sed non utique ff. ad Turpil. 3.* Per
 viam accusationis, sicut de quolibet alio de-
 licto, sed non est publica accusatio, *l. præva-
 ricationis §. si ideo quis ff. de prævaricat. Pan. in
 c. 1. sub num. 4. hoc tit. l. 1. §. suspecti vers. i-
 tem si dicatur ff. ad Turpil.*

Titulus III.

De simonia & ne aliquid pro spiritua-
 libus exigatur aut promit-
 tatur.

SUMMARIA.

1 SIMONIA est mixti fori.

M 3

2 Eff

- 2 Est voluntas studiosa vel cupiditas emendi vel vendendi aliquid spirituale vel spirituali annexum.
- 3 Triplex est mentalis, realis, conventionalis.
- 4 1. Mentalis Simonia committitur in prohibitis quia simoniaca, & non committitur in simoniacis quia prohibita.
- 5 Realis committitur quomodolibet dando & recipiendo.
- 6 Ipso jure privat beneficiis obtentis & punitur aliis pœnis hic recensitis.
- 7 Ob Simoniam conventionalem per sententiam quis venit privandus, obtentis, sed rigorosa constitutio Pij V. privat ipso facto obtentis & inhabilitat ad futura.
- 8 Conventionalis contrahitur quando per pactum precedens convenitur super habendus spiritualibus, mediante aliquo temporali, & primo.
- 9 Actus correlative sive reciproci, facio ut facias, eo ut facias inducunt simoniam conventionalem.
- 10 2. Committitur quando deducitur in pactum munus ab obsequio, munus à manu & manus à lingua.
- 11 3. Quando fit collatio beneficii cum obligatione quod is cui confertur teneatur interpretari sacram scripturam, dare aliquid pro fabrica, luminaribus ecclesie.
- 12 4. Quando aliquid accipitur vel datur pro ecclesiarum investitura sive juris sive facti, etiamsi sit consuetudo & recensetur decretum Concilij Tridentini in c. pluribus sess. 24.
- 13 5. Committitur quando Episcopi exigunt primos fructus, annotat, taxat, pro consecrationibus Episcoporum, benedictionibus, abbatum ordinibus, clericorum absolutionibus, dispensationibus.
- 14 6. Quando clericus ex pacto largitur ecclesie bona sua, ut illa pro prabenda retineat & in canonicum admittatur.
- 15 7. Committitur quando pro receptione monachi vel monialis ante vel post illam, pastus, prandia, cœna, jocalia, aut alia res etiam ad usum ecclesiasticum deputata seu deputanda quoquo modo petuntur, ac dantium & recipientium pœna.
- 16 8. Quando pralati vices suas sub annuo censu concedunt vel aliquid exigunt pro licentia docendi.
- 17 9. Quando aliquid promittitur, datur, recipitur, vel etiam promissio recipitur pro justitia vel gratia à sede Apostolica obtinenda.
- 18 10. Quando pro rebus spiritualibus aut habendo beneficio homagium praestatur.
- 19 Absque Simonia munus à manu licet intervenit in spiritualibus in septem casibus, hic specificatis.
- 20 SIMONIA conventionalis primo coercetur suspensione cum distinctione, An simonia sit commissa in ordine recipiendo, aut in ordine conferendo aut in beneficio.
- 21 2. Perpetua depositione ab officio & beneficio ac infamia.
- 22 3. Resignatione spiritualium & temporalium, ac restitutione pecunie sine diminutione illi Ecclesie in cujus ignominiam data fuit.
- 23 4. Inhabilitate ad serviendum in ordine suscepto per simoniam, & ad obtinendum nedum beneficium per simoniam habitum, etiamsi illud de novo conferatur, sed etiam ad alia postea conferenda.
- 24 5. Pœna furum & intrusorum.
- 25 6. Nullitate provisionis, collatio enim simoniaca non tenet etiam ignorante beneficiario.

- 26 Designatio beneficii simoniaca non tenet & resignatorio nullum jus queritur.
- 27 Quando nominatio est simoniaca, acceptatio, provisio, breve & omnia inde secuta sunt simoniaca.
- 28 Quando presentatio est simoniaca institutio est nulla, etiamsi unus patronorum laicorum presentet aliquem cum hoc pacto, quod aliquid solvat quando presentant ut universi seu iure collegii sicut est in patronis presentantibus ut singulis.
- 29 Electio simoniaca est nulla imò unavox per simoniam obtenta, licet alias non sit necessaria electio à majori parte capituli facit electionem simoniacam.
- 30 SIMONIAM accusant criminosi, servus etiam proprius, meretrix, quando contra simoniacum agitur civiliter, vel ut repellatur à beneficio obtinendo.
- 31 Contra testes illa tamen admittuntur exceptiones quibus probatis constaret, eos ex malignitatis fomite processisse, ut conspirationis inimicitia capitalis.
- 32 Admittuntur in testes mediatores, socij criminis tantum, socij muneris tantum.
- 33 Prelati in testes non sunt admittendi, quando contra simoniacum agitur criminaliter ut deponatur ab ordine, deiciatur ab obtento beneficio.
- 34 Requiritur sive civiliter sive criminaliter agatur plena & concludens probatio, & non admittantur conjectura & presumptiones nisi quæ eam necessario concludant.

TRACTATUS compiler de criminibus præmittit de simonia propter ejus enormitatem, quia cætera respectu hujus pro nihilo reputantur, c. fin. 1. quest. 7. c. sicut simonia & c. tanta hoc tit. c.

per tuas 1. §. nos vero hoc tit. quod crimen simoniæ committatur in Deum, id est, in his quæ specialiter ei sunt deputata & dedicata, scilicet res, & dignitates, & sacramenta, officia ecclesiastica; arg. c. sicut qui 17. quest. 4. c. monet §. sed queritur 22. quest. 1. est mixti † fori, & potestas secularis procedit non solum contra laicos, sed etiam clericos simoniacos, si clerici commoniti non resipuerint, c. fin. 1. quest. 7. potest enim potestas secularis clericos etiam non depositos in certis casibus coercere, c. nec licuit & ibi gloss. fin. 17. dist. 6. Principes & ibi gloss. mag. istos casus cumulat 32. quest. 5. licet Pan. in c. cum sit generale de for. compet. num. 20. dicat esse crimen merè ecclesiasticum. Simonia est voluntas † studiosa, 2 vel cupiditas emendi vel vendendi aliquid spirituale, gloss. in summa & c. 2. & seq. & c. qui studet 1. quest. 1. vel spirituali annexum, c. questum de rer. permut. c. præterea 1. & 2. ibi Can. de transact. c. de jure de jure patr. c. veniens. & 1. & ibi Pan. num. 1. & seq. & Felin. in 2. not. & Can. de testib. c. si quis objecerit 1. quest. 3. Triplex est, † mentalis, realis, 3 conventionalis. Mentalis † committitur in 4 prohibitis, quia simoniaca; qualia sunt illa, quæ in veteri & novo Testamento simoniaca sunt, ut vendere sacramenta, c. nemo C. si quis hoc tit. Felin. in c. ad audientiam el. 2. vers. quod autem dicta conventio de rescript. est peccatum mortale, & sufficit per solam pœnitentiam suo satisfacere Creatori; c. fin. hoc tit. Garc. de benef. par. 8. cap. 1. num. 45. & seqq. non committitur in simoniacis, quia prohibita; qualia sunt quæ per constitutionem ecclesiæ factæ sunt simoniaca, ut datio pastus post receptionem in Canonicum, resignatio simplex facta ab eo, qui habet in animo ut ei detur, alias non renunciaturus, gloss. 1. in c. ordina-
tiones

tiones 1. quest. 1. Pan. in c. ex par. 1. sub nu.
 4. de off. deleg. in quibus soluta voluntas non
 sufficit ad inducendam simoniam, dum ta-
 men sit contenta suis terminis, c. ex parte el.
 1. & ibi gloss. in verb. dimittere de off. deleg. &
 ibi Pan. num. 4. & 5. & Can. communiter c.
 Salvator & ibi gloss. in verb. Iudicem 1. quest.
 3. gloss. in c. cum pridem in verb. illicita partio-
 nis de pact. & utrobique Can. Felin. in c. ad
 audientiam el. 2. num. 3. & seqq. de rescript.
 Garc. de benef. par. 11. cap. 3. §. 2. num. 161. &
 seqq. usque ad num. 214. sed requiritur alte-
 5 rum datio vel conventio. Realis † com-
 mittitur quomodolibet dando & recipien-
 do, c. cum omnis avaritia & cc. seqq. c. emen-
 dari & c. seq. c. baptizandis & cc. seqq. 1. qu.
 1. extravag. cum detestabile §. statuentes de si-
 mon. in communib. gloss. in summa & cap. 1. &
 seq. & c. altare & c. seq. 1. quest. 3. puni-
 6 tur gravissimis pœnis; ipso jure † sunt privati
 obtentis beneficiis, Gonzal. super reg. de
 mens. & alter gloss. 15. num. 69. & seqq. Cas-
 sad. decis. 5. de constit. Caputque decis. 201.
 par. 1. & decis. 238. par. 3. Ordinati per si-
 moniam realem sunt ipso jure à suorum or-
 dinum executione suspensi, electiones, con-
 firmationes, provisiones & quævis aliæ dis-
 positiones de beneficiis, quas per similem
 simoniacam labem fieri contingerit, viri-
 bus omnino carent, & per eas cuiquam jus
 nullatenus acquiritur, nec inde facit fructus
 suos, sed restringitur ad eorum, quos per-
 cepit restitutionem, quique eam commit-
 tunt, ejusque mediatores sententiam ex-
 communicacionis incurrunt, à qua, nisi à
 Romano Pontifice non possunt absolvi,
 præterquam in mortis articulo constituti, d.
 7 extravag. cum detestabile de simon. in commu-
 nib. Ob simoniam conventionalem, † et-
 iam si conventio non sit executâ, regulariter
 per sententiam quis venit privandus obten-

tis, & non est privatus ipso facto, Cassad. de-
 cis. 5. de constit. in princ. Cassad. decis. 1. hoc
 tit. c. 2. de confess. c. per inquisitionem de elect.
 c. presbyter 1. quest. 1. c. insinuatum hoc tit.
 Garc. de benef. par. 8. cap. 1. num. 36. & 37.
 Rot. decis. 405. num. 1. par. 1. divers. ex rigo-
 rosa constitutione Pii V. privatur ipso fa-
 cto obtentis, & inhabilitatur ad futura. Pius
 V. in constit. in bullario antiquo 87. §. sed ne
 quispiam. Propter pactiones illicitas, quæ
 non continent veram ac puram simoniam,
 licet sapiant speciem simoniæ, non potest
 quis beneficiis privari, sed pactiones irritæ
 judicantur, c. constitutus & ibi Pan. num. 3.
 & Can. & c. super eo de transact. Paris. cons. 29.
 num. 10. & seq. vol. 4. Tul. clar. in §. simonia
 num. 10. Io. And. in c. nemo num. in fin. hoc
 tit. ut si collatio beneficii fiat alicui cum pa-
 cto, quod non renunciabit beneficio, quod
 non efficietur familiaris Cardinalis, vel Pa-
 pæ. Paris. d. cons. 29. vol. 4. Contrahitur
 conventionalis, † quando per pactum præ-
 cedens, c. Arraldus 8. quest. 3. c. ordinationes
 & ibi gloss. 1. & Can. 1. quest. 1. Greg. 15. decis.
 517. num. 20. & num. 30. & seq. convenitur
 super habendis spiritualibus mediante ali-
 quo temporali, c. quicumque & cc. seqq. 1.
 quest. 1. c. nobis & ibi Can. hoc tit. c. cum pri-
 dem c. fin. de pact. c. ex multis & c. seq. 1. quest.
 3. c. ordinationes & ibi gloss. in verb. pratio.
 quest. 1. c. dilecto & ibi gloss. 1. de prob. Garc.
 de benef. par. 11. cap. 3. §. 2. num. 165. & plur.
 seqq. quantumcunque modicum sit illud,
 quod ex pacto datur, nec dimittitur pecca-
 tum, nisi restituatur malè receptum, Pan. in
 c. ex tua num. 5. ubi distinguit hoc tit. & sim-
 plicitas non excusat à simonia, Pat. decis. 159.
 lib. 2. Mandor. de sig. grat. tit. privationes vers.
 nullitas provisionis arg. l. venia c. de in jus. voc.
 l. 1. c. de interd. matrim. & ibi post gloss. si.
 DD. fufius me explicabo, 1. Actus respecti-
 vi,

9 vi, † siue reciproci, facio, ut facias, do ut facias, inducunt simoniam conventionalem non realem, *Rot. divers. decis. 405. par. 1. Bell. decis. 12. Sarnen. in reg. de triennial. quest. 12. §. Secundo principaliter limitantur, vers. sola igitur conventio l. fundi partem & ibi gloss. in verb. vendidisti allegat concordantias ff. de contrah. empr.* Consentunt autem actus correspondivi facti unico contextu, vel unus ex intervallo post alium, quando unus sit gratia alterius, siue unus venit ad determinationem alterius, aut ambo recipiunt eundem finem, idem negotium, seu habent dependentiam inter se & connexitatem, *l. 1. §. qua oneranda ff. quar. ver. actio non detur l. petens & ibi Dec. post Bald. num. 3. C. de pact. plures cumulans l. si veneri §. fin. ff. de privil. credit. Bald. in l. pen. §. mulier num. 3. ff. solut. matr. Felin. in c. pastoralis sub num. 7. vers. suas etiam quod si unus de rescript. latè Tiraq. in l. si unquam in verb. donatione largitur, num. 116. & 118. & seqq. C. de revoc. donat. plures cumulans quoras *Rot. divers. decis. 491. par. 1. Cresc. decis. 1. hoc tit. sola unitas scripturæ non facit capitula siue actus correspondivos, sed unitas rationis, l. eum actum ff. de neg. gest. Pan. in c. dilectus et. 1. num. 6. de prob. l. etiam 1. §. ex causa ff. de minor. 25. ann. & ibi DD. Dec. in c. si duobus num. 56. & 58. de appell. latè Put. decis. 213. lib. 3.* In dubio contractus præsumuntur correspondivi, *l. non adjecit & l. seq. ff. pro socio *Rot. divers. decis. 112. num. 7. par. 1.* exempli gratia dimissio aut resignatio beneficii, & reservatio pensionis, nec non cassatio unius, & reservatio alterius pensionis consentunt correspondiva, ex præstatione consensus unico contextu coram eodem notario & testibus super utraque supplicatione, etiam si in dictis supplicationibus sint diversæ datæ, & diversæ missæ supplicationum resignationis, reservatio-**

Summa in Decretal.

nis, & translationis, pensionis; *Rot. divers. dec. 446. par. 1. DD. post gloss. in l. petens C. de pact. l. cum ejusdem §. interdum ff. de edil. edict. ex constitutione unius & ejusdem procuratoris; ex brevitate tempus quod intercedit inter unum & aliud mandatum; *Rot. divers. decis. 234. par. 2. in fi. l. si neutri §. eorum & §. seq. ff. de privil. credit. & ibi DD. c. officij & ibi post gloss. in ver. incontinenti DD. de elect. Cravett. cons. 153. num. 8. & 9. ex mandatis ad cedendum & retrocedendum: c. cum pridem & ibi Can. de pact. Anchar. in l. questum num. 2. de rer. permut. Item correspondivitas probatur ex verbis dispositionis, videlicet, dummodo alia similis pensio validè reservetur & non alias; *Rot. divers. decis. 446. sub. num. 3. vers. de mente & num. 5. par. 1. Pan. in c. cum pridem num. 11. de pact. & ibi Can. Pan. in c. insinuante num. 6. qui clerici vel videntes, modo & forma infra scriptis; attentis præmissis; *Rot. divers. decis. 589. sub num. 4. par. 1. l. petens. C. de pact. & ibi DD. l. lecta ff. si cert. petat. clausula quæ omnia & singula; clausula juramenti, aut si alter contrahentium alias non fuisset contracturus, *Casar de decis. unic. num. 8. 9. & 10. de fid. inritum l. cum ejusdem generis & l. seq. ff. de edil. edict. consenturque unus actus alteri inesse, ut unus habeatur contractus, l. fundi partem ff. de contrah. empr. l. petens C. de pact. *Rot. divers. decis. 471. num. 8. & 9. par. 1. & decis. 278. n. 5. & seqq. par. 2. latè Gabriel. de præsumpt. conclus. 13. plures cumulans, uno cessante vel sublato alter corrui, l. fin. ff. de accept. l. etiam §. ex causa & ibi DD. ff. de minor. 25. ann. *Rot. divers. decis. 115. num. 5. plures cumulans & decis. 589. sub num. 3. & num. 4. par. 1. propter labem unius tota conversio dicitur simoniaca, etiam si non sortiantur effectum, & alias essent licita, cum tamen deducta fuerunt in conventionem non di-*******

N *cuntur*

cuntur licita. *Mohed. decis. 1. hoc tit. Anchar. in 6. quesitum num. 3. & seqq. de rer. permut. & Can. Anchar. in c. cum olim in 3. not. & nu. 3. de rer. permut.* Quando vero quælibet res habet suam recompensam, aut obligatio contineat plura negotia, diversam rationem habentia, cessat præsumptio corresponsivitatis, & tordicuntur dispositiones separatæ, quot sunt res & negotia, & contraventio in uno non inducit contraventionem in alio, etiamsi sint posita in uno eodemque instrumento facto eisdem die loco & mense coram eisdem testibus & notario, quia non reflectuntur ad idem factum, *l. scire debemus ff. de verb. oblig. §. quoties Instit. de verb. oblig. l. si plura mancipia ff. de edil. edict. Tiraquell. de retract. lignag. §. 23. gloss. 1. num. 20. & seqq. plures cumulans*, ut mandatum ad consentiendum coadjutoria in Canonicatu, & attendatio fructuum ejusdem Canonicatus ad triennium anticipata solutione trecentorū ducatorū, *Pur. decis. 167. in una Hispanen. lib. 2. Mohed. decis. 3. b. r. c. tua nos & ibi post gloss. in verb. incontinenti Zab. & Can. hoc tit.* Duplex est corresponsivitas, successiva quæ momento temporis non finitur, & momentanea, vel conditio quæ oritur ex corresponsivitate, aliquando est momentanea, & sufficit momento adimpletam esse, aliquando est successiva & requirit perseverantiam, *l. si quis heredem & ibi Ias. in princ. & num. 11. & DD. communiter C. de instit. & substit. Imol. in clem. etsi principalis num. 14. de rescript. l. cum uxoris & ibi DD. C. quando dies legat. vel fideicom. eod.* Item successiva vel est suspensiva vel resolutive: *l. 2. & ibi gloss. & DD. ff. de in diem addict. Bald. in l. generaliter num. 5. & 7. & seq. C. de Episc. & cleric. Tiraquell. in reg. cessante causa finis. 2. 3. in terminis corresponsivitatis Rot. di-*

vers. decis. 115. num. 14. & decis. 677. sub nu. 1. & seq. part. 1. effectus est valde notabilis, quia conditionem momentaneam sufficit semel fuisse adimpletam, quamvis non duret implementum; l. si quis heredem C. de instit. & substit. l. cum uxori C. quando dies legat. vel fideicom. ced. In conditione successiva, non sufficit momentaneum implementum, sed requiritur perseverantia, *l. si quis ita legaverit ff. de cond. eadem l. si à te ff. si servit. vend.* In actu gesto sub conditione suspensiva, ante implementum nulla oritur obligatio; in actu gesto sub conditione resolutive statim oritur obligatio pura & resolvenda; *l. 2. ff. de in diem addict. & ibi gloss. & DD. l. 1. cum l. seq. ff. de leg. commiss. l. 1. ff. de donat. conditione resolutive potest unus tacite renunciare, l. 2. & l. seq. l. de lege commissoria §. post diem & l. seq. ff. de leg. commiss. non suspensiva, l. unica C. ut actiones ab hered. & cont. hered. §. ex conditionali Instit. de verb. oblig.* Purgatur præsumptio simonia quæ oritur ex actibus reciprocis, per infra scriptam clausulam, quæ supplicationibus solet inferi. Quod A ad cedendum vel resignandum dictum beneficium in favorem B. ipse vero B. ad retrocedendum in favorem dicti A. & ipse A. ad consentiendum regressui ac pensioni seu fructuum reservationi in favorem B. eodem contextu procuratores constituerunt, exprimi possit in litteris, & tunc cum oportuna absolutione & dispensatione desuper necessariis, *Mandoc. de sign. grat. tit. redemptio propter corresponsivitatem, Idem tit. retrocessionis vers. in Hispaniis*, sed juxta stylum modernum dicta clausula non apponitur, sed sufficit exprimere in supplicatione totius facti seriem. 2. Committitur simonia quando deducuntur in pactum † munus ab obse-
quo,

quio, id est servitus, c. cum esset hoc tit. & ibi gloss. 1. & Can. munus à manu, nempe pecunia, c. veniens. c. ex tua, hoc tit. c. Iudices placuit 2. 1. quest. 1. aut munus à lingua id est favor, c. sunt nonnulli 1. quest. 1. Felin. in c. ad audientiam el. 2. n. 10. de rescript. In beneficiis reprobatæ sunt promissiones etiam si fiant ex causa remuneratoria, c. cum essent c. dilectus 2. in fin. c. tua nos in princ. & ibi gloss. in verb. purè consentiant h. t. Rot. divers. decis. 285. par. 1. ac ignorante beneficiato, cujus ignorantia non excludit vitium simoniæ, c. si alicujus & ibi Pan. & Can. de elect. c. de regularibus 2. resp. & duob. cap. seq. hoc tit. Resignatio facta cum pacto, quod resignatarius faciat omnem impensam in expeditione. Bullarum pro se signante, est simoniaca, nisi Papæ exprimat, Navar. cons. 25. & 30. hoc tit. Paris. de resig. lib. 14. quest. 7. num. 9. & in ista questione casus 24. similes cumulat Garc. de benef. par. 11. cap. 3. §. 2. num. 147. & seqq. plures quaestiones resolvit, Item resignatio facta in favorem certæ personæ, cum clausula & non alias, eorum ordinario, dictum est supra tit. de renunciat. 3. Committitur simonia, quando fit collatio † beneficii cum vinculo obligationis, quod is cui confertur, teneatur legere, & interpretari sacram scripturam, dare aliquid pro fabrica, luminaribus ecclesiæ, pauperibus, c. ex multis §. constituimus 1. quest. 3. c. non est putanda §. nimis ergo 1. quest. 1. Put. decis. 396. lib. 3. quia liberæ, gratuitæ & puræ debent esse omnes collationes, c. fin. de pact. c. unico ut eccles. benef. sine dimin. conf. c. tua nos hoc tit. cap. 2. & ibi gloss. in verb. incerta & Can. de elect. in 6. Garc. de benef. par. 8. cap. 1. num. 75. & seqq. usque ad 100. ac etiam præsentationes, excepto casu el. 2. §. fin. de jurpatr. Franc. in c. 2. sub num. 6. in fine de elect. in 6. unde patroni præsentantes

ad parochialem sub conditionibus quod teneatur præsentatus alere duos Capellanos, quorum utrumque vel alterum nominant, ita quod videatur magis factum intuitu personarum, quam ecclesiæ, & salicare porticum committunt simoniam, Achill. decis. 4. hoc tit. c. significasti & ibi post gloss. in verb. conditione Pan. Dec. numer. 36. & seq. & Can. de elect. Felin. post Pan. in c. cum ll. num. 20. & seqq. de constir. nisi ostenderetur quod onera hujusmodi essent annexa beneficio, aut alteri unito isti beneficio, quo casu collatio facta per ordinarium cum expressione præfata non est simoniaca; quia hujusmodi, expressio est potius admonitio & certioratio, quam conditio quæ non vitat actum; c. significasti de elect. c. significatum de præb. Felin. in c. ad audientiam el. 2. numer. 8. & seqq. ubi ponit duas fall. de rescript. Caputque decis. 132. part. 1. aut si per statutum hujusmodi onera imponantur dignitati, ea vacante, licet statutum est invalidum; pro ut etiam capitula conclavis non sunt simoniaca, quia cum nullo fit pactum. c. significatum & ibi post gloss. Pan. numer. 7. de præb. c. significasti & ibi Boich. num. 2. & 3. de elect. & ibi Can. c. cum dilectus de consuet. Achill. decis. 5. hoc tit. 4. Committitur simonia quando aliquid accipitur † vel datur pro ecclesiarum investitura, sive juris, sive etiam facti, id est, pro inductione in corporalem possessionem, c. cum in ecclesie c. in tantum §. pravam c. Iacobus hoc tit. c. si quis præbendas 1. qu. 3. etiam si sit consuetudo quod detur partus, vel pastellus, quæ est reprobata, c. si quis objecerit 1. quest. 3. c. veniens c. Iacobus hoc tit. gloss. fin. inc. 1. hoc tit. & ibi DD. gloss. in c. in tantum §. pravam in verb. consuetudinem & ibi Can. hoc tit. Concilium Tridentinum

tinum c. in pluribus fess. 24. & subsequuta Pii V. constitutio in Bullario 106. revocavit absolute quæcunque statuta, constitutiones & consuetudines etiam immemorabiles, sive pro solvendis debitis, sive aliis causis concessa, etiam Apostolica auctoritate confirmata, per quæ vacantibus beneficiis fructus ac etiam quotidianæ distributiones primo ab ipsa vacatione anno, aut longiore, vel etiam breviori tempore, proventuri, hæredibus defuncti Canonici, mensæ Episcopali seu Capitulari, aliove loco integre, vel ad partem remanent, sive applicantur, aut in communes usus cedunt, seu alias inter Canonicos & personas ecclesiæ seu Capituli dividuntur, ac etiam quæ in aliquibus ecclesiis turnorum lucra dicuntur. Insuper statuit, ut ubicunque huiusmodi, fructus & distributiones fabricæ, vel sacristiæ, aut alterius pii loci usibus ultra semestrem tempus reperiuntur concessi, horum dumtaxat dimidia pars ipsi sacristiæ, vel fabricæ, aut pio loco deinceps tribuatur, alteram vero beneficiati sive de dictis beneficiis provisus integre percipiant; per quæ correctæ videtur extravag. Ioan. 22. suscepti de elect. *Garr. de benef. par. 1. c. 5. §. 1. n. 37. & seqq. & 148. & seqq. 5.* Committitur, quando Episcopi ¶ exigunt primos fructus, annatas, taxas pro consecrationibus Episcoporum, benedictionibus Abbatum, ordinibus clericorum, absolutionibus, dispensationibus: c. sicut pro certo c. ad nostram & ibi gloss. alleg. concord. hoc tit. nam licet in Romana Curia huiusmodi solvantur ex voluntate Papæ pro sustentatione officialium, tamen Episcopi similes taxas facere non possunt absque labe simoniæ; Ioan. Andr. post Hostien. in c. inter cetera in gloss. fin. de offi. ord. c. ex multis c. constitutus 1. quæst. 3. c. non satis cum duobus cap. seqq. hoc tit. alioquin exacta restituunt duplicata

in utilitatem locorum, in quorum fuerunt soluta dispendium, fideliter convertenda, c. audivimus hoc tit. 6. Quando clericus ex pacto, ¶ vel cum conditione largitur aut offert ecclesiæ bona sua, ut illa pro præbenda retineat, & in Canonicum admittatur, c. tuanos in princip. hoc tit. Si pure, ac sine pacto, vel conditione qualibet offerat, rogans humiliter ut in Canonicum admittatur, & bona sua retinere sibi liceat pro præbenda, & clerici ecclesiæ pure consentiant, receptio non est simoniaca; d. c. tuanos §. si vero & ibi gloss. in verb. pure consentiant & Can. c. tuam & ibi gloss. in verb. nullam prorsus & Can. de atar. qualis. & ord. præfic. aut quando pactum facit cum beneficiatis de relevando ipsos indemnes ab omni damno & interesse, ob receptionem de se faciendam, ad exclusionem alterius, Lambert. de iure patr. 11. art. 9. quæst. princ. 1. part. 2. libr. Card. Seraphin. decis. 764. num. 4. vel cum aliquis accipit beneficium cum animo illud dimittendi: c. mutationes 7. quæst. 1. Achill. decis. 1. num. 5. off. vic. 7. Committitur quando pro receptione ¶ monachi, vel monialis, aut ingressu religionis etiam militaris, etiam sub prætextu paupertatis, c. quoniam simoniaca hoc tit. in principio, ante vel post illam, passus, prandia, cœnæ, jocalia, aut aliæ res etiam ad usum ecclesiasticum seu quemvis alium pium usum deputata vel deputanda directe vel indirecte quoque modo petantur seu exiguntur, si sint singulares personæ, tam dantes quam accipientes, excommunicationis, si Capitulum vel Conventus fuerit, suspensionis sententiis eo ipso subiacent, à quibus præterquam in mortis articulo absolvi nequeunt absque sedis Apostolicæ licentia speciali: extravag. 1. hoc tit. inter communes, quæ simonia non impedit monachatum, sed impedit habere locum in illo monasterio,

nafterio, & tam recipiens quam receptus, siue fit subditus, siue Prælati, sine spe restitutionis de suo monasterio expelluntur restituta pecunia, *c. veniens hoc tit. in locum arctioris regulæ ad agendam perpetuam pœnitentiam retrudendi, sine ordinis sui executione, qualitercunque constet de crimine, siue per accusationem, siue inquisitionem; c. quoniam simoniaca hoc tit. & ibi gloss. in verb. expellatur c. de regularibus 1. resp. 1. hoc tit. & ibi gloss. in verb. dimittant c. qui studet 1. quest. 1. Franc. Marc. quest. 669. par. 2. c. dilectus filius el. 2. & ibi gloss. in verb. amot. hoc tit. quod si non inveniuntur arctiora monasteria, nihilominus mutabunt ea, vel renunciabunt locis suis, & assignabuntur inferiora, & denuo restituentur in eodem monasterio dispensative: d. c. quoniam simoniaca §. de his autem, & ne per simplicitatem vel ignorantiam se valeant excusare, tenentur diocæsani Episcopi singulis annis hoc per suas diocæsas facere publicati, d. c. quoniam simoniaca §. fin. sin. autem ignorantibus receptis data sit pecunia, post renunciationem loco eidem, postmodum in ipsum redire, vel in alio loco, qui sit de ordine ipso, possunt collocari, c. de regularibus 2. resp. hoc tit. Sine pacto & conditione licitum est tempore ingressus & receptionis aliquid dare, & non committitur simonia, gloss. in c. tua nos in verb. pure consentiant hoc tit. approbata à Puteo decis. 167. num. 4. in fine & num. 5. libr. 2. Mohed. decis. 3. num. 3. hoc tit. 8. Committitur quando Prælati vices suas sub annuo censu concedunt, † vel aliquid exigunt pro licentia docendi, ut suis locis & titulis demonstrabitur. 9. Committitur à quibuscunque, qui aliquod pactum fecerint, siue aliquid paruum vel magnum promiserint, † vel promissionem receperint, aut ex pacto siue promissione occulte vel manife-*

ste facta, sub generalibus & plenarie non expressis, siue sub specialibus & expressis aperte verbis, quidquid dederint aut receperint, magnum vel paruum vel promissionem de quacunque re aut utilitate propter hoc consequenda fecerint, vel receperint, pro aliqua iustitia siue gratia pro se aut pro alio in causis & iudiciis seu alias, per litteras apostolicas, & quibuscunque modis apud sedem apostolicam obtinenda: qui omnes, & tales scientes, & intra triduum non revelantes, & similibus gratiis utentes sunt excommunicati, & eorum absolutio reservatur summo Pontifici, ad quam non admittuntur nisi prius datum & acceptum pauperibus erogatum fuerit integraliter, & iustitia ac gratia obtenta nullius est momenti, *extravag. 1. de sent. excomm. inter communes.* Gregorius XIII. Bulla 28. dictam *extravag.* extendit ad dantes supradictis consilium, auxilium vel favorem, & eos omnes ipso iure omni beneficio, & officio ecclesiastico, & sæculari privat, infamiae subijcit, inhabiles ad illa & alia declarat, & mandat illis imponi pœnam arbitrariam, quæ cæteris sit exemplo. 10. Quando pro rebus spiritualibus, aut habendo beneficio ecclesiastico homagium † præstatur, *ex 18 diligenti hoc tit.* Sunt certi casus in quibus munus à manu licite intervenit, in spiritualibus, primus est cum quid sponte datur & gratis offertur, *c. dilectus el. 2. §. fin. c. tua §. vero hoc tit. c. de eulogio 18. dist. 2.* Quando talia sunt dona, quæ voluntatem recipientis inclinare non debeant, vel movere, quia in accipiendis & dandis muneribus tria sunt attendenda, qualitas personæ dantis & accipientis, quantitas muneris, & donationis tempus, *c. etsi quæstiones hoc tit. Pan. in c. ex tua num. 5. ubi distinguit hoc tit. 3.* Quando munus datur pro operibus spiritualibus

ab eo collatis, qui ad hæc ex officio non tenetur, & charitatem §. fin. & ibi gloss. & c. quicumque 2. quest. 2. c. suam, & ibi gloss. 1. mag. & Can. hoc tit. 4. Quando elemosyna datur pro vita æterna, & peccatorum remissione juxta illud, peccata tua elemosynis redime. 5. Pro redimenda vexatione injustè illata, is dare potest pecuniam, qui jus spirituale quæsitum possidet, retinet, & defendit, c. dilectus el. 1. & ibi gloss. mag. in verb. & accepit Pan. num. 3. & 4. hoc tit. & Can. Pan. in c. cum pridem num. 9. & seqq. de pact. Collect. in c. foras num. 23. de verb. signif. Sarnen. in reg. de annali. quest. 2. num. 7. pro jure spirituali quærendo non est licitum dare pecuniam etiam ad redimendam vexationem, sine contradicatur de jure, sive de facto. c. quærelam hoc tit. Pan. in c. audivimus sub num. 1. vers. adverte hoc tit. Hinc infertur quod non licet carenti possessione seu spoliato, redimere vexationem quantumcunque jus habeat in beneficio, quia possessio beneficii est quid spirituale, seu spirituali annexum, propter administrationem ordinis, seu clavium quæ inde sequitur, c. dilectus & ibi Pan. num. 3. & 4. & Can. hoc tit. Garc. de benef. par. 1. cap. 2. num. 53. & seqq. & quod non licet electo dare contradicenti pecuniam, ut desistat à contradictione, & si dederit confirmatus censetur simoniacus, & tenetur renunciare beneficio. Mattheus hoc tit. & ibi gloss. & Can. Infertur secundo, quod illicita est pactio, qua unus resignat omne jus suum quod habet in beneficio in favorem alterius, & alter pro fructibus & expensis dat vel promittit certam pecuniam, sive fiat ante litem motam, nullæ factæ fuerunt expensæ, & fructus non debentur nisi ex tempore motæ litis, c. cum pridem de pact. Mohed. decis. 5. hoc tit.

Put. decis. 42. lib. 2. sive etiam lite mota, quia potest in se continere simoniam, nam si renuncians habet jus in beneficio, videtur renunciare juri spirituali pro temporali, Pan. in d. c. cum pridem in 2. not. de pact. Sextus laudabiles consuetudines à laicis sunt observandæ, quæ fuerunt inductæ, non ex præcedenti exactione, sed ex pia devotione fidelium, c. ad Apostolicam & ibi gloss. fin. & Panorm. num. 5. vers. pro intellectu hoc tit. Septimus non est simoniacum dare pecuniam episcopo vel alteri Prælato, ut non conferat beneficium indigno, licet Episcopus turpiter accipiat, & dans possit repetere, imò est datio meritoria, qua grave peccatum Episcopi alias indigno collaturi impeditur, Archid. in c. quam pro num. 1. prima quest. 2. Boich. in c. ex tua in princ. hoc tit. sed est simonia si detur pecunia, ut non conferatur beneficium digno, quia hoc casu delinquit bonum in persona digni impediendo, & procurando collationem fieri alteri tertio, Boich. in d. ex tua num. 2. h. t. qui tenetur illi renunciare, quia videtur habere beneficium per illam simoniam, sine qua non ipse, sed iste dignus beneficium obtinisset.

Simonia conventionalis † pluribus penis coercetur, primo suspensione cum infra scripta distinctione, Aut simonia est commissa in ordine recipiendo, aut in ordine conferendo, aut in beneficio. Quando simonia committitur in ordine recipiendo, ordinato sciente & consentiente, tacite vel expressè, vel ipso met pecuniam promittente, tunc ordinatus est ipso jure præcisus ab Ecclesia & excommunicatus, c. reperiuntur c. quicumque c. placuit 1. quest. 1. ipsoque jure suspensus quoad se & quoad alios nedum ab ordine simoniacè recepto, sed etiam ab omnibus aliis ordinibus licitè

rece-

receptis, quia licet plures sint ordines, u-
num tamen est ordinis sacramentum, c. ac-
cusatum & ibi gloss. in verb. solemnia, & Panor.
num. c. tanta & ibi gloss. in verb. omnis peccator
& Can. hoc tit. c. qui studet & ibi gloss. in verb.
ordine c. eos §. ait enim Petrus 1. quest. 1. in-
distinctè siue sit notorius, siue quantum-
cunque occultus, Pan. in d. c. accusatum. 4.
& in d. c. tanta sub num. 4. & seq. & Felin. in
c. accusatum hoc tit. c. præter hoc §. verum &
§. seq. 32. dist. atque etiam remotus ab ad-
ministracione spiritualium & temporalium
suorum beneficiorum: Io. And. in c. per tuas
el. 2. num. 6. hoc tit. & Can. c. eo §. ait e-
nim c. fertur & c. seq. 1. quest. 1. cum eo dis-
pensat solus Papa, c. pen. & ibi gloss. hoc tit.
c. post translationem & ibi gloss. in verb. nequeat
& Can. de renunc. c. erga 1. quest. 1. c. nobis in
fine hoc tit. nec est necesse quod renunciet
ordini, cum vitium rei furtivæ possit purga-
ri, re furtiva apud furem remanente de vo-
luntate Domini, c. ordinationes & ibi gloss.
in verb. fures & Can. 1. quest. 1. si ab alio si-
monia fuerit commissæ ordinato ignorante,
nec postea ratum habente, tunc est suspensus
ab ordine simoniacè suscepto, non ab aliis
quo prius licitè recepit, nec à beneficiis
prius licitè obtentis, & potest recipere be-
neficia de novo sibi collata, quia simonia-
cus non est, c. de simoniace hoc tit. in ordine
tamen simoniacè suscepto remanere aut de-
servire non potest, quia eum habet vitio-
rum, Archid. in c. presentium num. 1. prima
quest. 5. & ibi Gemin. num. 1. gloss. fin. in d. c.
simoniacè & ibi Can. neque promoveri ad
majorem ordinem, quia videretur per sal-
tatum promotus, nisi prius secum in ordine si-
moniacè suscepto fuerit dispensatum per
Episcopum, Panor. in c. de simoniacè n. 3. 5. &
6. hoc tit. ubi refert opinionem aliorum di-
stinguentium, an simonia in ordine sit mani-

ifesta vel occulta, & Io. And. num. 2. Felin. in 1.
conclus. c. presentium 1. quest. 5. & ibi Gemin.
num. 4. qui potest dispensare quando pecu-
nia sibi data non fuerit, sed ejus prædecesso-
ri, vel alteri, alias si Episcopo data fuerit, in
ordine taliter collato dispensat solus Papa,
gloss. fin. in d. c. presentium. Qui simoniam
committit in ordine conferendo, ipso facto
est suspensus perpetuò ab ordinibus quod se
& alios, c. statuimus §. sicut & duob. cap. seqq.
1. quest. 1. indistinctè tam occultus quam
notorius, c. prætor. §. verum & §. seqq. & ibi gl.
in verb. officium 32. distinct. c. per tuas el. 2. &
ibi gl. fin. h. t. & Pan. & Can. unde ab eo non
debemus recipere aliqua sacramenta, nisi
baptismum & corpus Domini tempus ne-
cessitatis, c. prætor §. porro & ibi gl. in verb. sed
agentib. 32. distinct. cum eo non solet summus
Pontifex dispensare, c. erga 1. quest. 1. neq;
etiam cum ordinatis simoniacè à simonia-
co, c. ab excommunicatis 9. qu. 1. gl. mag. 9. q.
1. in summa. Qui ordinaverit seu ordi-
nem præsentaverit aliquem promissionem
vel juramentum ab illo recipiens, quod
super provisione sua non inquiete eundem
ordinatur à collatione præsentator ab exe-
cutione ordinum per triennium, & ordina-
tus ab ordine sic suscepto tantum, & non
ab aliis licitè susceptis, prohibito eidem
ascensu ad superiores, donec dispensationem
super hoc per sedem Apostolicam
obtinere meruerint, ipso jure sunt suspensi,
c. per tuas el. 2. c. pen. hoc tit. & utrobique Can.
Ratio est, quia hoc casu non intervehit ali-
quod pretium vel remissio obligationis jam
natæ, sed ordinator & præsentator tantum
voluerunt evitare damnum, quod inde
possent consequi, sicut & ordinatus non
intendebat emere ordinem, sed voluit
servare indemnes ordinatorem & præ-
sentatorem, gloss. in d. c. pen. in verb. per trien-
nium

num & ibi Pan. & Can. hoc tit. Is qui recepit non simoniace ordinem ignoranter ab eo qui alias simoniam sive manifestam, sive occultam in collatione ordinum commisit, est suspensus ab ordine sic suscepto, donec probata ignorantia, & laudabili vitæ honestate cum eo misericorditer à summo Pontifice, vel secundum alios à quocunque superiore fuerit dispensatum, c. si quis à simoniace prima quæst. 1. & ibi gloss. prima & secunda, & Can. c. presentium 1. quæst. 5. non autem ab aliis, quos prius licitè recepit, nec à beneficiis prius licitè adeptis, vel de novo adipiscendis. Panorm. in c. per tuas el. 2. num. 6 in fin. hob tit. Qui simoniam committit in acquirendo beneficio, si est notorius est suspensus quoad se & alios ipso iure, & in beneficio sic simoniacè quæsito nec spiritualiter nec temporaliter potest ministrare; non est suspensus quoad alia beneficia non simoniacè prius recepta, in quibus potest ministrare, c. per tuas el. 2. & ibi Io. Andr. sub num. 6. vers. & idem dicendum & Panorm. nu. 8. & Can. communiter hoc tit. unde si quis emit episcopatum non dico ordinem, sed dignitatem Episcopalem, non potest valdè clericos ordinare, & ordinati ab eo non habent executionem, quia illa collatio procedit ex illa emptione beneficii, c. ea quæ prima quæst. 3. c. primo, c. qui studet 1. quæst. 1. c. dudum, secundo resp. primo de elect. c. ordinationes & c. seq. prima quæst. 1. & licet renunciaret beneficio, eget tamen dispensatione sicut quilibet notorius criminofus, c. fin. de temp. ord. Pan. in c. tanta sub n. 5. hoc tit. si vero habet dignitatem Abbatialem, aut alia beneficia non simoniacè acquisita: ab illis non intelligitur esse suspensus uti dictum est, dicitur autem notoria de qua constat per confessionem, probationem, aut evidentiam facti, c. de hoc tit. Aut est occul-

tus, & tunc est suspensus quod se non quoad alios, sed suspendendus: et si renunciaret beneficio potest ordinem suum exequi post peractam pœnitentiam, beneficio retento in quo fuit commissa simonia, non potest agere pœnitentiam, c. inquisitionis in princ. de accus. Pan. in c. accusatum num. 4. & in c. tanta num. 5. hoc tit. Quando simonia commissa est in beneficio ab alio, ignorante beneficiato, tunc beneficiatus non est suspensus quoad alios, & cum hoc sciverit, debet dimittere beneficium, quia provisio eius est vitiosa licet non peccaverit, Pan. in d. c. tanta in fine, hoc tit. c. sicut, c. nobis, hoc tit. Cum simoniaco in beneficio interdum dispensat Sum. Pont. interdum Episcopus, adhibita distinctione, an beneficium in quo commissa est simonia est curatum, dignitas, canonicatus, vel beneficium simplex, 1. casu, an fuit sciens vel ignorans, si sciens & post adeptam simoniaci curam, dignitatem, canonicatum, catholicè sacros ordines suscepit, si spontè renunciat beneficio, curato, dignitati, canonicatui potest per Episcopum secum dispensari ad aliam ecclesiam cum executione omnium ordinum, sed ut habeat illam, in qua commissa fuit simonia, aut in ea dignitatem vel canonicatum, Episcopus dispensare non potest, nisi ut in ea habeat aliquod beneficium simplex cum executione minorum ordinum, ita ut ad ministerium sacrorum ordinum, quos post simoniacè adeptam ecclesiam, dignitatem, canonicatum receperat, non ascendat, salva in omnib. Apostolica Sedis auctoritate, c. quicumque §. illi verò & ibi gloss. & Can. 1. qu. 5. Pan. in d. c. de simoniace sub num. 6. vers. sed quoad secundum de adepto beneficio hoc tit. & ibi Can. Io. Andr. in c. pen. num. 4. de elect. ex quibus patet quod magis punitur remanens in Ecclesia ubi simoniam committit, quam si ad

si ad aliam transferatur: si catholicè prius ordinatus fuerit & postea simoniam in beneficio commiserit, cum id quod simoniacè acquisiverit, dimiserit, & vitam canonicam egerit, potest Episcopus dispensare, ut in eadem Ecclesia insus gradibus vel ordinibus sacris ministret, nisi fortè huiusmodi Ecclesia sit, ubi primum, vel singularem, vel Præpositura locum debeat obtinere, *d. c. quicumque §. qui tamen 1. quest. 5. & ibi glos. & Can. c. nobis in fine hoc tit. c. pen. de elect.* Ratio diversitatis est, quia primo casu cum essent criminosi, permittendo se ordinari graviter deliquerunt, *c. ex penitentibus 50. distinct.* aut non renunciaret spontè, sed expectat sententiam condemnatoriam, & cum eo nullo modo dispensat Episcopus, nec ut habeat beneficium alibi, nec in ista Ecclesia, *c. pen. §. quamvis & ibi post glos. pen. Can. de elect. c. post translationem & ibi glos. in vers. nequeat & Can. de renunc. arg. c. quicumque §. illi vero & §. seq. 1. quest. 5. Pan. in d. c. desimoniaci sub num. 6. vers. sed quoad secundum de adepto benef. hoc tit.* quia mitius agitur cum confessio, quam convicto, *c. presbys. 50. distinct. c. qui admisit c. si quis presbyt. 15. quest. 8.* cum quia damnatis de simonia efficitur infamis infamia juris, *c. fin. 1. quest. 3. c. sanè in princ. 15. quest. 3.* & cum infami non dispensat Episcopus, nisi in casibus in iure expressis, *c. cum de re jud. & ibi Can.* Aut fuit ignorans, ut quia alius pro eo ignorante dedit pecuniam pro adeptione beneficii curati vel Ecclesiæ, & tunc aut data fuit ab æmulis, & sibi non præjudicat, *c. nobis primo responsio. c. sicut hoc tit.* aut ab amicis & consanguineis, & tunc cum isto clerico ignorante nullo casu Episcopus dispensat in ea vacatione, ut habeat Ecclesiam sive dignitatem aut singularem locum in Ecclesia empta, *c. quicumque in princ. juncto §. si qui tamen, & ibi summa in Decretal.*

gloss. in verb. nisi & in verb. primum prima quest. 5. c. pen. de elect. & ibi gloss. in verb. illa vice & Can. de elect. propter proximitatem vitii, nam ea quæ in continenti fiunt videntur inesse, *c. officij & ibi gloss. mag. de elect. etiam in delictis, Achill. decis. 1. hoc tit. Bart. in l. post contractum, num. 1. & seq. ff. de donat. l. sed si maritus in fine. ff. qui & à quibus manum. l. si aliquis §. de mort. caus. don.* quod purgabitur per intermediam personam, & in alia vacatione potest Episcopus cum eo dispensare. Canonatum verò & alia beneficia sic empta in Ecclesia potest obtinere sine dispensatione, ex quo ipse non committit simoniam, *Pan. in d. c. de simoniace sub num. 6. & num. 7. hoc tit. & ibi Felin. in 3. conclus. & Can.* Secundo casu quando beneficium est simplex, in quo simonia est commissa, Episcopus duobus concurrentibus potest dispensare, etiam ut in illa vacatione habeat beneficium, in quo commissa est simonia, primo quod commissa fuerit ignorante beneficiato, nec postea ratum habente, Secundo quod præcedat libera resignatio à certiorato de simonia: *c. penult. §. quamvis & ibi gloss. & Can. de elect. c. ex insinuatione & ibi gloss. antepenult. hoc tit.* cum ignorante simoniam, & expectante sententiam, aut cum eo qui scienter committit simoniam beneficio simplici, non potest Episcopus dispensare, ut illud in ea vacatione obtineat, *Pan. in d. c. de simoniace sub numer. 7. vers. si vero beneficium fuit simplex, hoc tit. & ibi Felin. in 4. conclus. & Can. communiter.* Limita omnes casus in quibus Episcopus potest dispensare, ut procedant quando sibi pecunia data non fuerit, sed prædecessori vel alteri: alias si ipsi Episcopo data fuerit, Episcopus dispensare non poterit, O fed

sed dispensabit successor, vel quilibet alius superior in beneficio simoniacè acquisito, *c. presentium & ibi gloss. fin. & Can. 1. quest. 5. Felin. in d. c. de simoniace in 5. conclus. hoc tit. & ibi Can. vel nisi ageretur de electione ad Episcopatum, quia tunc qui aliàs commisit simoniam, & alias potest absolvi ab Episcopo, tunc non absolveretur. Felin. post. Io. And. & alios 4. se allegatos in d. c. de simoniace in 5. conclus. hoc tit.*

21 Secundo coercetur perpetua † depositione ab officio & beneficio, sive quis per viam accusationis sive inquisitionis convictus fuerit de simonia, *c. consulere & c. de hoc in princ. & ibi gloss. in verb. deponendi hoc tit. & infamia, cum per sententiam de hoc crimine fuerit damnatus, c. fin. 1. quest. 3. c. sane 15. quest. 3. Pan. in c. ex diligenti, num. 6. hoc tit. Garc. de benef. par. 8. cap. 1. num. 37. & seqq. sive infamatus se purgare non potuerit, d. c. de hoc §. si vero & c. insinuatam §. illis autem & ibi gloss. fin. hoc tit. & Can. quia probabilis præsumptio transit ad violentam, ex eo quod non habet testes suæ honestatis, Felin. post gloss. fin. in d. c. insinuatam in princ. vers. nota quod deficiens, hoc tit. & ibi Can. Notorius simoniacus in beneficio deponitur à beneficio, juris ordine non servato, c. insinuatam hoc tit. & ab officio ordinis post simoniam in beneficio commissam suscepti, & non ab officio ordinis per prius suscepti, quia tunc simonia non est commissæ nisi in beneficio, c. quicumque §. illi vero & §. si qui tamen prima quest. 5. Panorm. in c. inquisitionis sub num. 7. de accus.*

22 Tertio resignatione spiritualium † & temporalium, *c. fin. hoc tit.* ac restitutione pecuniæ acceptæ sine diminutione, illi Ecclesiæ, in cuius ignominiam data fuit, licet non provenerit ex bonis Ecclesiæ etiam per

Reges & Principes si quam acceperint, ut electioni alicujus præstarent consensum, *c. de hoc §. fin. hoc tit.*

Quartò inhabilitate ad deserviendum † 23 in ordine suscepto per simoniam, *c. si quis omnem c. requisitis 1. quest. 7. gloss. in summa 1. quest. 5. ac ad obtinendum nedum beneficium per simoniam habitum, etiam illi de novo conferatur, c. penult. de elect. gloss. in summa & c. 1. prima quest. 5. Paris. de resign. benef. lib. 14. quest. 2. num. 37. sed etiam ad alia postea conferenda, sive simonia fuerit realis sive conventionalis: Crescent. decis. 3. hoc tit. Achill. decis. 2. hoc tit. latè Felin. in c. 2. num. 4. & seq. de rescript. & ibi Can. c. penult. & ibi Can. de elect. Put. decis. 8. lib. 2. Caput. decis. 201. par. 1. & decis. 239. par. 3. Garc. de benef. par. 8. cap. 1. num. 56. & 62. & seqq. obtentis autem super quibus non intervenit simonia non privatur ipso jure. Achill. d. decis. 2. hoc tit. Mandor. de sig. grat. tit. dispensationes cum simoniaco, vers. simonia inhabilitat. Felin. in c. 2. n. 3. & ibi Can. de rescript.*

Quintò pœna furum † & intrusorum, *c. 24 ordinationes & ibi gloss. in verb. fures prima quest. 1. c. ferrur & c. seq. prima quest. 1. arg. a. dudum & secundo in princ. vers. & retinendo & ibi gloss. in verb. furtum & verb. decepta de elect. c. alienationes. 12. quest. secunda. Goffr. in summa. hujus tit. num. 22. ideò simoniacus reali simoniam in spolio non auditur, quia est ipso jure excommunicatus, Cassad. decis. 1. hoc tit. c. ex insinuatione & ibi gloss. in verb. aliud canonicum. Pan. & Can. de procur. c. dilectus 1. & ibi gloss. in verb. excommunicatio- nis & Can. de rescript. postquam super crimine lata est sententia declaratoria: ante hujusmodi sententiam non impedit restitutionem: Caput decis. 63. num. 4. & 5. par. 3. Panorm. in c. Item cum quis num. 9. de restit. spol. & simoniacus triennalis possessor non evitat*

- evitat sequestrum, juxta formam clem. ad compescendas de sequest. poss. & fruct. *Cassad. prima num. 6. hoc tit. reg. Cancell. de triennali in princ. absque simoniaco ingressu.*
- 25 Sexto nullitate provisionis, † collatio enim simoniacæ non tenet, c. ordinationes 1. *quæst. prima, Garc. de benef. par. 8. cap. 1. in princ. & num. seqq. ubi ampliat tribus modis, & num. 17. & seqq. docet per simoniam conventionalem factam de beneficio provisionem esse ipso jure nullam per text. in c. ea qua 1. quæst. 3. c. nobis ibi penitus reprobanda, hoc tit. etiam ignorante beneficiato, c. penult. & ibi Panorm. in 1. not. de elect. c. nobis, hoc tit. Boich. in 6. querelam hoc tit. possidenstamen beneficium habitum per simoniam se ignorante commissam habet titulum coloratum, & gaudet privilegio regulæ de triennali, *Garc. de benef. par. 8. cap. 1. num. plures cumulans.**
- 26 Resignatio beneficii simoniaca † non tenet, *Archid. in c. dudum in princ. de præb. in 6. Innoc. in c. cum universorum in gloss. fin. & ibi Host. de rer. permut. Boich. in c. querelam num. 5. hoc tit. latè præpos. in c. ordinationes num. 34. & seq. prima quæst. 1. resignatio nullum jus quaritur, etiam si simonia commissa fuerit ipso ignorante, *Crescent. decis. 4. hoc tit. Panorm. in c. penult. in primo not. & ibi Can. de elect. c. ordinationes & ibi Præpos. num. 35. Bell. & DD. prima quæst. 1. quia resignans per simoniam conventionalem non privatur ipso jure obtento beneficio, ut dictum est, & vacat per obitum resignantis, *Mohed. decis. 4. hoc tit. latè Præpos. in d. c. ordinationes num. 34. & 35. prima quæst. 1. & Can. vel acquiritur secundo reintegratio cui, postea per simoniacum resignantem absque simoniaca labe beneficium fuit resignatum. *Crescent. d. decis. 4. hoc tit. c. super hoc & ibi gloss. in verb. pecunia & Can. de renunci. Quando****
- 27 præsentatio est simoniaca, † acceptatio, provisio, breve, & omnia inde secuta sunt simoniaca, *Mohed. decis. 4. de jure patr. c. 2. hoc tit. Panorm. in c. veniens 1. num. 1. & 2. ibi Can. de testib. l. unica in fin. C. de impon. lucr. descript. lib. 10. principatus prima quæst. 1. quando præsentatio est simoniaca, † infirmitudo est nulla, c. veniens el. 1. & ibi Panorm. in 1. not. & Can. de test. etiam si unus patronorum laicorum præsentet aliquem cum hoc quod aliquid solvat vel erogat etiam in favorem Ecclesiæ, & plures alii patroni simpliciter eum præsentaverint; *Crescent. decis. 5. hoc tit. c. ex multis §. constituimus 1. quæst. 1. & ibi Præpos. Felin. in c. cum N. num. 20. & seqq. de constit. & ibi Can. text. in c. nobis & ibi Panorm. in 2. not. hoc tit. & Can. quando præsentat, ut universi sive jure collegii: c. nobis hoc tit. secus est in patronis præsentantibus ut singulis; quilibet enim patronus de per se præsentat, & tot sunt præsentationes, quot sunt patroni, ut una præsentatio vitiosa seu simoniaca non influit in alias; *Garc. de benef. par. 8. cap. 1. num. 11. & 12. l. 1. §. Item queritur vers. Marcellus ff. de acqu. quot. & est. l. pecunia fenebris & ibi post gloss. DD. de usur. electio simoniaca † est nulla, si electoribus promissa fuit pecunia, etiam electo ignorante, c. pen. de elect. nisi hoc factum fuerit in fraudem electi, c. nobis hoc tit. Imò una vox per simoniam obtenta, licet alias non sit necessaria electo à majori parte, facit electionem simoniacam. c. Mattheus hoc tit. & ibi Can.***
- 30 Simoniam accusant criminosi, † servus etiam proprius, meretrix, c. tanta & ibi Panorm. & Can. hoc tit. quando contra simoniacum agitur civiliter, ut ab administratione amoveatur tanquam inmeritus & damnosus, c. per tuas el. 1. §. tales igitur hoc tit. nec non ut repellatur à beneficio obtinendo, *Monach. in c. 1. num. 3. de testib. in 6. con-*

- 31 tra testes illæ tantum † exceptiones admittuntur, quibus probatis testes non zelo iustitiæ, sed malignitatis fomite processisse constaret, ut conspirationis & inimicitæ capitalis; cæteræ exceptiones, ut furti, adulterii repelluntur, quoniam & si probatæ fidem testium debilitent, non tamen evacuant ex toto, aliis adminiculis suffragantibus, præsertim cum testes de crimine fuerint emendati. *c. licet heli in fine c. per tuas 1. §. nos vero hoc tit. & ibi Can.*
- 32 præterea admittuntur mediatores, † *c. 1. de testibus in 6. loci criminis tantum, loci muneris tantum, gloss. pen. in c. veniens el. 1. de testib. & ibi Can.* sed non admittuntur focii criminis & muneris, *c. veniens el. 1. de testib.* quia testes plures qui plures patiuntur defectus omnino sunt repellendi etiam in criminibus exceptis, *Franc. in c. 1. numer. 3. de testib. in 6. Cravett. conf. 249. num. 11. & 12. Mart. sing. 385.* sed si agatur contra simoniacum criminaliter, ut deponatur ab ordine, vel dejiciatur ab obtento beneficio, quia probatio requiritur liquidior quando criminaliter agitur,
- 33 *l. sciant C. de probat.* præfati † in testes non sunt admittendi, sed statûr juri antiquo, *c. 1. & ibi gloss. in ver. ad testimonium de testib. in 6. Monach. numer. 2. & Can. commun. c. per tuas 1. §. fin. hoc tit. & ibi gloss. in verb. taliter Pan. num. 13. Butr. sub num. 9. &*
- 34 *Can. commun.* Requiritur † autem jure civiliter sive criminaliter agatur plena & concludens probatio, & non admittuntur conjecturæ & præsumptiones, nisi sint tales, quæ eam necessario concludant. *Greg. XV. decis. 238. ubi alias decis. 238. ubi alias decis. refert & ibi annotat. plures enumerat. Caputaque decis. 202. par.*
1. *Greg. XV. decis. 517.*

Titulus IV.

Ne Prælati vices suas, vel Ecclesias sub annuo censu concedant.

SUMMARIÆ.

- 1 PRÆLATI vices suas sub annuo censu concedere non possunt.
- 2 Contravenientium pœna sunt tres.
- 3 PRÆLATI Ecclesias sub annuo censu pœssunt concedere.
- 4 Contravenientes puniuntur eisdem pœnis quibus puniuntur simoniaci.
- 5 ECCLESIARUM & beneficiorum fructus ex prædiis provenientes, & ipsa obventiones Ecclesiastica possunt locari laico sub annuo censu.
- 6 DUMMODO ipse ponat clericum laico sui pro collectis obventionum Ecclesiasticarum.

SIMONIAM committit, qui per pecuniâ rerum Ecclesiasticarum administrationem obtinet, *c. sicut el. 1. & c. consulere de simon.* aut vicedominatum, aut vicevicariatum, *c. ad nostram & d. c. consulere de sim. & ibi Can. c. salvator circa medium 1. quas. 1.* vel Iurisdictiones Ecclesiasticas seu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in spiritualibus, locat, aut conducit, aut conductas per se aut alios exercet, *c. magnam §. non liceat sess. 25.* Ideo subiicit rubricam ne Prælati vices suas, &c. quæ continet duas regulas negativas, prima est ne Prælati † vices suas sub annuo censu concedant, ratio prohibitionis est, quod Prælati qui Vicarium constituunt, tradat Vicario curam ac jurisdictionem spiritualem ac Ecclesiasticam ordinariam, sive Vicarius constituatur ad tempus sive in perpetuum.